

Inspeksjon ved Seagarden AS

Dato for inspeksjonen: 3.5.2013
Rapportnummer: 2013/053.I.FMRO
Saksnr.: 2013/1606

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Sigurd Mølstre
Kjetil Rein

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Johan Tore Rødland
Kirsten Allred

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket ifm inspeksjonen hos Seagarden AS den 3.5.2013.

Fylkesmannen avdekket 1 avvik og 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

1. Virksomhetens rutine for håndtering av farlig avfall er mangelfull

Anmerkninger:

1. Virksomhetens risikovurdering kan forbedres
2. Utslippspunkt for lukt bør endres i henhold til anbefalinger fra FORCE Technology i akkreditert rapport nr.5260-01
3. Det er uklart hvorvidt alt prosessutløpsvann passerer virksomheten prøvetakingspunkt

Avviket og anmerkningene er nærmere på side 3 - 6 i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen framgår av oversendingsbrevet, og er også nærmere beskrevet på side 3 - 6 i rapporten.

Rapport godkjent:

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 977253179	Eies av: 997249368
Besøksadresse: Husøyvegen 278, 4262 Avaldsnes	Telefon: 52859480
Bransjenr. (NACE-kode): 72.110	E-post: sigurd.molstre@seagarden.no

Kontrollert anlegg

Navn: Seagarden AS	Anleggsaktivitet: Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi
Besøksadresse: Husøyvegen 278, 4262 Avaldsnes	
Postadresse: Postboks 194, 4299 Avaldsnes	Risikoklasse: 3
Kommune: Karmøy	Tillatelse gitt: 27.6.2002
Sist kontrollert: 1.8.2008	Tillatelse sist oppdatert: 29.8.2011

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens periodiske kontroller av virksomheter i risikoklasse 3.

Inspeksjonstema

- miljørisikoanalyse
- utslippskontroll/måleprogram
- utslipp til luft
- farlig avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- analysesertifikater

4. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Virksomhetens rutine for håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 7, jf. avfallsforskriften § 11-4, 11-8 og 11-12

Kommentarer:

Virksomheter hvor det oppstår farlig avfall skal ha oversikt (liste) over sine ulike typer farlig avfall, samt en skriftlig rutine som sier noe om hvordan avfallet skal håndteres. Kravene til håndtering av farlig avfall finnes i avfallsforskriftens kapittel 11; §§ 11-4 (identifisering av farlig avfall), 11-5 (forsvarlig lagring), 11-8 (årlig levering til et lovlig mottak) og 11-12 (deklarerer).

Seagarden AS har – som del av sitt kvalitets-/HMS-system – en prosedyre kalt ”Avfall og farlige stoffer”. Rutinen har som formål å ”ivareta sikkerheten til de medarbeidere som oppholder seg på bedriften i henhold til gjeldende regelverk”.

Under overskriften ”Farlig avfall/spesialavfall” nevnes følgende typer farlig avfall:

- Kjemikalier (for eksempel renholdsmidler, maling, lim, beis og løsemidler, syrer og lut)
- Lysstoffrør og sparepærer
- Tonerkassetter
- Batterier
- Organisk avfall fra produksjonen

Under punktet ”Kjemikalier” står det at kjemikalierester skal samles opp, emballeres og deklarerer i henhold til regelverket og oppbevares på egnet oppsamlingssted på enheten. Kjemikalieavfall samles på enheten og hentes etter avtale med HG.

Fylkesmannen har følgende merknader til prosedyren:

- Prosedyrens formål er *også* å sikre en korrekt håndtering av farlig avfall skal, dvs ivareta kravene i avfallsforskriften kapittel 11. Per i dag nevnes kun sikkerheten til medarbeidere som prosedyrens formål, uten øvrig henvisning til hvilke lov- eller forskriftskrav dette ivaretar.
- Prosedyren bør nevne *spesifikt* hvilke typer farlig avfall virksomheten har. For å gjøre arbeidet med å deklarerer lettere, bør hver type farlig avfall virksomheten genererer, oppføres med tilhørende avfallsstoffnummer og EAL-kode (eksempel: malingsavfall, avfallsstoffnr. 7051, EAL-kode 08 01 11).
- Organisk avfall regnes ikke som *farlig* avfall.
- Kravet om deklarerer - som kun er nevnt under punktet om ”Kjemikalier” - gjelder alle typer farlig avfall, dvs også lysstoffrør og batterier (tonerkassetten inngår i en returordning hvor leverandør mest sannsynlig deklarerer tonerkassetter som evt måtte være farlig avfall).
-

- Virksomheten skriver i prosedyren at deklarerer skal skje i ”henhold til regelverket”. En slik formulering er ingen hjelp i arbeidet med å deklarerer farlig avfall. Det bør i stedet presiseres i prosedyren hva deklarasjonsplikten innebærer (dvs hvilke felter i skjemaet som skal fylles ut, at den gule gjenparten skal arkiveres).
- Også formuleringen ”[kjemikalierester skal] oppbevares på egnet oppsamlingssted på enheten” blir for generell. Prosedyren bør i stedet beskrive hvor (fysisk sted) og hvordan (i solid, merket emballasje) farlig avfall skal mellomlagres. Det er strengere krav til oppbevaring av farlig avfall enn det er for ordinært næringsavfall, jf. avfallsforskriften § 11-5.
- Farlig avfall kan kun leveres til et lovlig mottak, dvs et firma som har tillatelse til å ta imot farlig avfall (evt et kommunalt mottak som tar imot farlig avfall fra næringsvirksomheter). Seagarden AS bruker Haugaland Gjenvinning AS (HG) som sin avfallsaktør. Det er kun lovlige mottak som kan signere for mottatt avfall i deklarasjonsskjemaet. HG har ikke tillatelse til å ta imot farlig avfall, men kan fungere som en transportør* av avfallet. Dette har imidlertid betydning for utfylling og fordeling av deklarasjonsskjemaet.
- Dersom mengden farlig avfall overstiger 1 kg skal avfallet leveres årlig (§ 11-8). Dette kravet er ikke tatt med i prosedyren.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes når Seagarden AS oversender en revidert prosedyre for håndtering av farlig avfall. Prosedyren må omfatte de viktigste kravene i avfallsforskriften kapittel 11.

5. Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Anmerkning 1: Virksomhetens risikovurdering kan forbedres

Kommentarer:

Seagarden AS har gjennomført en risikovurdering (datert 15.4.2013). Vurderingen omfatter forhold som er relevante for ytre miljø. To forhold har fått en skåre (gult område i risikomatriksen) som tilsier at risikoreduserende tiltak skal gjennomføres. De to tiltakene er oppført under punkt 6 *Prioriteringer og anbefalte tiltak* i risikovurderingen.

Fylkesmannen vil imidlertid oppfordre bedriften til å konkretisere tiltakene (dette gjelder spesielt 4B som kun sier at ”det vil bli utført tiltak ihht anbefaling fra konsultentselskapet”), og påføre tiltakene en frist for når de skal være gjennomførte, og hvem som er ansvarlig for gjennomføringen.

* Det kreves ikke tillatelse for å hente farlig avfall hos én avfallsbesitter og kjøre det direkte til en bestemt mottaker eller behandlingsanlegg på oppdrag enten fra avfallsprodusenten eller fra mottakeren (kilde: Veileder om innlevering og deklarerer av farlig avfall – utgave 2012).

Anmerkning 2: Utslippspunkt for lukt bør endres i henhold til anbefalinger fra FORCE Technology i akkreditert rapport nr.:5260-01

Kommentarer:

Bakgrunn for utlippstillatelsens grenseverdi for lukt.

Da Fylkesmannen endret vilkårene i utlippstillatelsen til Seagarden AS 29.8.2011 fastsatte vi grenseverdier for utslipp til lukt beregnet som OU_E/m^3 angitt som maksimal månedlig 99 % timefraktil i henhold til anbefalinger i ny veileder fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). Forurensningsmyndighetene har tidligere benyttet den danske veilederen, hvor luktimmisjon som maksimal månedlig 99 % minuttfraktil.

I forbindelse med behandling av klage fra Veldetun Vel på Fylkesmannens vedtak av 4.9.2009 om endring av utlippstillatelsen til nabobedriften BioMar AS Karmsund, skjerpet Klif i sin klageavgjørelse av 29.1.2010 kravet til luktutslipp fra 7 OU_E til 5 OU_E på grunn av samlokaliseringen på Husøy av flere virksomheter med sjenerende luktutslipp. Vi fastsatte derfor en grenseverdi for Seagarden AS på 0,6 OU_E/m^3 midlet over ett minutt, som er en direkte omregning av 5 OU_E midlet over en time.

Veldetun Vel påklaget også vårt vedtak om endret utlippstillatelse til Seagarden AS. Klif oppretthold i sin klageavgjørelse datert 29.5.2012 Fylkesmannens vedtak, herunder utlippskravet på 0,6 OU_E/m^3 midlet over ett minutt. Samtidig skrev Klif i sin klageavgjørelse følgende:

Klif vil i utgangspunktet ikke anbefale å sette såpass presise luktgrenser som 0,6 OU_E/m^3 fordi usikkerheten forbundet med luktmålinger er veldig stor. Det er faktisk vanlig med en usikkerhet i målingene på hele pluss/minus 100 % eller mer. Vi ser for oss at en verdi på 1 OU_E/m^3 fremover vil tilsvare gammel grense på 5 LE/m^3 . 2 OU_E/m^3 vil trolig erstatte tidligere grenser på både 10 og 15 LE/m^3 , her hele tiden snakk om maksimal månedlig 99 % fraktil.

Veilederen var da tillatelsen ble fastsatt ikke endelig vedtatt. I endelig versjon utsendt fra Klif 20.2.2013 (TA-3019/2013) er anbefalingene om å benytte enten 1 eller 2 OU_E videreført.

Resultat av luktmåling og spredningsberegning av luktutslipp fra Seagarden AS.

I vårt oversendelsesbrev av 29.8.2011 vedlagt endret utlippstillatelse for Seagarden AS, satte Fylkesmannen frist til 1.7.2012 for dokumentasjon av virksomhetens luktutslipp. På grunn av at den ene prosesslinjen (ekstraktproduksjon) ikke ville være operativ før etter utløpet av fristen, utsatte Fylkesmannen fristen til november 2012.

FORCE Technology gjennomført på oppdrag av Seagarden AS uttak av luktprøver under full produksjon ved begge prosesslinjene 21.11.2012, med påfølgende luktanalyser og spredningsberegninger, jf akkreditert rapport nr. 5260-01.

FORCE skriver i avsnitt 3 av sin oppsummering følgende:

Resultatet av beregningene viser, at konsentrasjonene i 700 – 800 meters afstand er ca. 1 OU/m^3 . Ændres afkastene til opafrettede og forhøjes tørke og koger til 3 meter over terræn, vil konsentrasjonen i denne afstand blive reduceret til ca. 0,6 OU/m^3 .

Fylkesmannens vurdering

FORCE har beregnet maksimal månedlige 99 % fraktiler (OU/m^3) i alle kompassretninger med intervaller på 10 grader i avstand inntil 800 meter fra utslippspunktet. De oppgitte tallene er multiplisert med 10 for i etterkant å kunne vise en konsentrasjon på $0,6 \text{ OU}/\text{m}^3$.

Det er kun i retning ca. 230 grader det finnes bolighus i denne avstanden fra utslippskilden. Luktkonsentrasjonen er her ca. $0,5 \text{ OU}/\text{m}^3$, og ligger dermed innenfor kravet.

I retning Veldetun er luktkonsentrasjonen i avstand 800 m ca. $0,8 - 0,9 \text{ OU}/\text{m}^3$. Selv om luktkonsentrasjonen ved nærmeste bolig på Veldetun ca. 1200 m fra bedriften ikke eksplisitt er beregnet, vil en eventuell overskridelse være helt marginal.

På bakgrunn av luktrapporten, samt Klifs anbefaling om å benytte enten 1 eller $2 \text{ OU}/\text{m}^3$ ved fastsetting av maksimalverdier for luktutslipp, anser Fylkesmannen at Seagarden AS har overholdt utslippstillatelsens grenseverdi for luktutslipp.

Fylkesmannen vil likevel anbefale Seagarden AS å følge opp forslaget om luktreduserende tiltak angitt av FORCE Technology. Virksomheten vil dermed få en tilstrekkelig sikkerhetsmargin til at Fylkesmannen anser periodiske luktmålinger som unødvendige sett i en kost/nytte sammenheng.

Produksjonsprosessen ved Seagarden AS er basert på råvarer av høy kvalitet, og det er lite trolig at luktutslippet vil vise store sesongvariasjoner. Dersom utslippspunktene ikke endres, vil det likevel være behov for en oppfølgende luktberging i henhold til måleprogrammet for å kunne fastslå at virksomheten bidrag til lukt ved nabohus er ubetydelig.

Anmerkning 3: Det er uklart hvorvidt alt prosessutløpsvann passerer virksomheten prøvetakingspunkt

Seagarden AS har utarbeidet et måleprogram for prøvetaking og analyse av sine utslipp til vann via kommunal utslippsledning. I måleprogrammet inngår analyser av fett, suspendert stoff og pH. De foreliggende analyseverdier er med god margin innefor krav gitt i utslippstillatelsen.

Virksomheten opplyste imidlertid under kontrollen at den ikke hadde full oversikt over eksisterende ledningsnett, og var dermed usikker på om prøvetakingen var representativ for det totale påslippet av prosessvann. Seagarden AS hadde vært i kontakt med Karmøy kommune med tanke på å etablere et prøvetakingspunkt ved innløpet til pumpehuset for kommunal utslippsledning.

Vi ber derfor Seagarden AS å redegjøre for hvilke tiltak virksomheten vil gjennomføre for å sikre et representativt prøveuttak av sitt prosessavløpsvann.

6. Andre forhold

Produksjonsforhold

Seagarden AS sysselsetter 22 årsverk, og produserer pulver og ekstrakter basert på frosne marine råvarer for en rekke ulike anvendelsesområder. Det aller meste av produksjonen eksporteres til en lang rekke land. Ombygging av prosesslinjene ble ferdigstilt i 2012. Virksomheten benytter naturgass som energikilde til dampkjele.

Informasjon til naboer

Virksomheten opplyste at den månedlig oversendte sin produksjonsrapport til Veldetun Vel. Rapporten dokumenterer start og stopp av begge prosesslinjer, produkt og råvarer samt kvaliteten på råvarene.

7. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Veiviser til regelverk for virksomheter, www.regelhjelp.no
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#))
- Forskrift om begrensning av forurensning ([forurensningsforskriften](#))
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter ([internkontrollforskriften](#))
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall ([avfallsforskriften](#))

8. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal på www.fylkesmannen.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Karmøy kommune
- Veldetun Vel v/Anne Elise Løberg

§§§